

Álvaro Pérez

La meua vida no ha estat una línia recta, suposo que per això els meus projectes tampoc no ho són.

Abril del 2006. Em trobo assegut a la barra del Harlem Jazz Club. El concert ha acabat i tant els músics com els afins papallonegen entre l'escenari, la barra i el camerino. Jo em situo als intersticis reservats als qui no pertanyem a cap dels dos grups. En aquell moment s'apropa l'Álvaro, compositor i *alma mater* de Candombe Cool, la banda que ha sonat aquesta nit. El meu contacte amb ell ha estat breu: *"Et fa res que faci algunes fotos?" "No, dale, no hay problema"*. Em sorprèn escoltar-lo demanar una Coca-cola. Mentrestant, observo de reüll aquest home alt, de pell fina, imberbe i amb grans ulls. Sé que he de parlar amb ell, sé que vull parlar amb ell, però no sé com fer-ho. Bec a glops curts sense adonar-me que estic buidant el got.

*

A l'Uruguai hi ha molt de contacte amb la música en tots els entorns. Jo vaig néixer al desembre i al febrer ja estava als espectacles de Carnaval. Abans d'això, per les festes de Nadal el meu pare havia entrat amb tambors a casa. Ell era organitzador de festivals de Carnaval i sempre estava en un ambient de música relacionat amb el Carnaval: murga, candombe i altres gèneres. I a banda d'això, era sabater i feia sabates per a grups del Carnaval. Així que estàvem sempre en un entorn molt musical.

L'Álvaro Pérez em rep de manera virtual al seu estudi del Poblenou, on ja havia estat fa uns anys. *"Aquest és el lloc on es genera l'energia. Jo soc aquí sempre"*. L'estudi és un petit habitacle on té els instruments de gravació, una cabina de locució i, presidint-ho tot, el cartell que anuncia la sèrie de concerts que Sharon Jones va oferir a La Boîte de Barcelona l'any 2001. *"Ara el tinc endreçadet i em dona pau. Aquí soc a casa"*. L'Álvaro està treballant en la postproducció del seu proper disc, el primer que ha enregistrat amb el projecte *Loop d'ameublement*. El terme ens remet de seguida a la *Musique d'ameublement* o *Música de mobiliari* d'Erik Satie, amb la qual el compositor es referia, avançant-se a la seva època, a la música d'ambient que avui atabala els nostres sentits: *"La Música de mobiliari crea vibració; no té una altra finalitat; té la mateixa funció que la llum, la calor i el confort en totes les seves formes [...] No vagi a dormir sense haver escoltat un fragment de Música de mobiliari o dormirà malament"*.

Álvaro Pérez.

*

*Als cinc o sis anys va arribar la meva primera guitarra. Vaig estudiar al Conservatori de Música de l'Uruguai, però no vaig poder acabar. La supervivència sempre va ser un factor molt important a la meva vida. Als divuit anys, en plena dictadura, el meu aliment musical arribava en comptagotes. Amb un amic vam muntar un duo tipus Simon & Garfunkel, amb el qual vam guanyar el Primer Concurs Nacional de Música Popular. Em deixava portar per la moda dels cantautors, però en realitat no m'interessava gaire. Jo volia una guitarra elèctrica, encara que el rock tampoc no em cridava. I finalment vaig crear **Tarzán Gómez**.*

La música de *Loop d'ameublement* està feta a partir de *loops* improvisats que l'Álvaro superposa mitjançant un pedaler. El públic no ha de mirar ni tampoc escoltar, és un so que està de fons i que interactua amb l'ambient. Aquest *ser-hi sense ser-hi* és la situació ideal per a l'Álvaro, que ha sabut fer de la discreció virtut i música. En tots els seus projectes de maduresa sempre s'ha mantingut a la rereguarda, tot generant la idea, creant l'energia i participant-hi des de la trinxera. Els seus projectes tenen també un altre punt en comú: responen a la necessitat de crear el so que en cada moment necessita escoltar. *"Disfruto molt del procés, encara que després el resultat pugui ser un o un altre. Però el que més m'interessa és haver-ho fet. Normalment és un acte de fe, perquè en realitat no saps on vas: tens una idea, fas una passa, en trobes una altra i així vas fent el camí"*. El so següent que té en ment són cançons pròpies que portarà cap a l'electrònica experimental, *"però tocat amb un baix, amb groove..."*.

*

Tant és on visqui. Sigui on sigui, arriba un moment que m'avorreixo. Sorgeix una inquietud que fa que vulgui marxar. Va arribar un moment en què em vaig cansar dels tics culturals de l'Uruguai i vaig voler marxar. Vaig venir a Espanya per la facilitat de tenir la documentació. Madrid, Galícia, França, les Canàries i Barcelona, aquest va ser el recorregut.

Quan l'Álvaro va arribar a Barcelona va trobar les condicions ideals per crear **Candombe Cool**, projecte amb el qual somiava des que vivia a l'Uruguai. Les concentracions d'uruguaians al Parc de la Ciutadella que es van donar al principi d'aquest segle, que invariablement acabaven amb el toc dels tambors, van ser la guspira que va encendre la metxa. *"Per a mi el parc va ser molt important, era la meva connexió amb el tambor. Jo tornava d'allà amb els tambors sonant al meu cap i això em posava a caminar"*.

Novament la seva guia per crear el projecte va ser l'ideal de sonoritat que volia trobar. Amb **Candombe Cool**, l'Álvaro va aconseguir unir el ritme del *candombe*, percussió tradicional afrouruguiana, amb les sonoritats del *funk*, el *soul*, el pop, la música electrònica, el disco, el *house* i el *trip-hop*. A nivell sonor, **Candombe Cool** va ser una idea que va sortir com estava planejada. Estructuralment, però, les coses no van anar tan bé. Les possibilitats de créixer i millorar la qualitat del so de la banda no van arribar; alguns

dels components originals van marxar i la banda es va dissoldre. *“Ara ja no li trobo l'emoció, a això, però és una cosa que sempre és allà, és una forma d'estar, d'entendre les coses”.*

*

Jo vull ser estranger. Dona'm un passaport estranger i soc l'home més feliç del món. Jo soc fusió, vull ser sempre fusió. I m'agrada molt quan la música es nodreix de les arrels, és aleshores quan aconsegueix l'originalitat.

El “sempre estar” de Candombe Coolno és només simbòlic. Fa poc l'Álvaro ha recuperat les pistes originals de la sessió de gravació que Sharon Jones va fer per a la cançó **Vuelvo a vos**. Com a homenatge a la cantant, desapareguda el 2016, vol fer-ne una remescla. Conèixer com es va gestar la col·laboració amb Sharon Jones revela més coses sobre el personatge: *“Sharon Jones va venir a tocar a Barcelona i va estar quinze dies a La Boîte. Vaig anar a escoltar-la i vaig al·lucinar. L'endemà vaig pensar a demanar-li que cantés el tema. Vaig aconseguir el telèfon de l'hotel, vaig parlar amb el seu baixista i aquella mateixa nit era al seu camerino. Em vaig plantar davant d'ella i, amb el meu anglès escàs, li vaig explicar la meva història -que venia de l'Uruguai, que tocava candombe...-, i ella, amb la vista a terra, m'agafava la mà i m'anava dient: «Les meves arrels, les meves arrels». Vam quedar un divendres al matí. L'única cosa que*

em va demanar va ser marisc i tequila. Vam tocar una mica el tambor i vam gravar. Va fer dues preses meravelloses, va firmar el cartell del concert i em va donar les gràcies per poder formar part d'això. Gent de veritat".

*

Ara estic tocant amb molta gent i toco molta música que no és meva. Això no ho havia fet mai. Per a mi el projecte musical sempre havia estat jo, les meves cançons i la meva obra.

La dissolució de Candombe Cool va ser un cop dur. En aquell moment, però, van començar a arribar ofertes per tocar percussió amb diferents projectes. A poc a poc l'Àlvaro es va convertir en percussionista, cosa que mai havia figurat entre els seus plans. Els músics amb els quals col·labora actualment el porten a la *chanson* francesa del Florence Osty Trio, amb el qual enregistrarà disc a l'estiu: "*Ella fa chanson francesa, però el Mario Maeso i jo la portem al nostre terreny rítmic de murga, candombe i chacarera*". Al *candombe-jazz* amb el pianista francès Simon Bolzinger: "*Al juny toquem a París i viatjo sovint a Marsella amb ell*". Al trio amb la cantant cubana Laura Flores: "*De nou juntament amb Mario Maeso, fem veu, guitarra i tambor*". A la producció del disc del projecte *Afluentes* de la cantant Sandra Rehder: "*Estic portant les seves cançons folklòriques a un terreny més pop*". I a les gravacions i els directes del cantautor català Enric Hernàez: "*Una vegada vam tocar junts La cançó del lladre en un arranjament amb tambor afrouruguaià. Quan arribo a aquest tipus de trobades és quan per a mi tot pren sentit*".

*

Visc dins de la música, és així. No conec una altra forma i no vull una altra forma. Quan parlo amb la meva germana, parlo de música. Quan parlo amb la meva mare, parlo de música. En el meu entorn i amb la meva gent, la música hi és omnipresent.

Imatge destacada: (c) Marcelo Isarrualde.